

8. Кельзен Ганс. Чисте Правознавство: 3 дод.: Проблеми справедливості. Пер. з нім. О. Мокровольського. К.: Юніверс, 2004. 496 с.

9. Павлушина А.А. Теория юридического процесса: итоги, проблемы, перспективы развития. М.: Издательство «Юрлитинформ», 2009. 472 с.

10. Погребняк С.П. Основоположні принципи права (змістовна характеристика): Монографія. Х.: Право, 2008. 240 с.

11. Протасов В.Н. Основы общеправовой процессуальной теории. М.: Юридическая литература, 1991. 143 с.

12. Сидоркин А.С. Принципы права: понятие и реализация в российском законодательстве и судебной практике: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. М., 2010. 197 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-074-2-38>

**ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ
ЕТАПУ ПІДГОТОВКИ ДО РОЗГЛЯДУ СПРАВИ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ:
НАПРЯМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ**

Романенко І. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Національної академії Служби безпеки України*

Прогонюк М. С.

*курсант
Національної академії Служби безпеки України
м. Київ, Україна*

Здійснюючи правосуддя, суди керуються верховенством права. При цьому їх метою є своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності [1, ст. 245].

Етап підготовки справи до розгляду часто визначається як невід'ємна складова стадії розгляду й винесення постанови по справі. Основні

питання, які повинен з'ясувати орган на цьому етапі визначені у статті 278 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП):

- чи належить до компетенції органу розгляд даної справи;
- чи правильно складено протокол та інші матеріали справи про адміністративне правопорушення;
- чи сповіщено осіб, які беруть участь у розгляді справи, про час і місце її розгляду;
- чи витребувано необхідні додаткові матеріали;
- чи підлягають задоволенню клопотання особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілого, їх законних представників і адвоката.

Суттєвої проблемою, на наш погляд, є законодавча неврегульованість процесуального оформлення результатів розгляду зазначених питань, особливо у разі необхідності направлення протоколу чи інших матеріалів справи для доопрацювання.

Недоліки оформлення протоколу про адміністративне правопорушення спричиняють низку негативних наслідків:

- неможливість його використання як доказу у провадженні;
- відсутність фіксації факту вчинення адміністративного правопорушення і, як наслідок, закриття справи;
- уникнення відповідальності особою, що вчинила адміністративний проступок;
- зниження рівня ефективності діяльності органів (посадових осіб), що уповноважені складати протокол про адміністративне правопорушення.

Однак у законодавстві жодним чином не регламентовано, що повинен робити орган (посадова особа) у разі виявлення таких недоліків. Як свідчить практика, суди виносять одну з таких постанов:

- 1) про закриття справи у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення або у зв'язку з відсутністю події адміністративного правопорушення, що спричинено неможливістю використати протокол як доказ;
- 2) про направлення на доопрацювання протоколу про адміністративне правопорушення чи інших матеріалів справи.

Але одразу постає питання щодо законності останнього виду постанов. Стаття 284 КУпАП встановлює вичерпний перелік постанов, що можуть бути винесені судом (посадовою особою): про накладення адміністративного стягнення; про застосування заходів впливу до неповнолітніх та про закриття справи. Як бачимо, зазначені вище постанови не передбачені, а тому їх винесення суперечить нормам

законодавства. При цьому, чисельність постанов про направлення на доопрацювання протоколу про адміністративне правопорушення чи інших матеріалів справи постійно зростає, адже органи (посадові особи) таким чином намагаються знайти вихід з ситуації – оформити необхідне процесуальне рішення.

За результатами дослідження, можемо виокремити основні негативні наслідки відсутності законодавчого врегулювання процесуального оформлення результатів етапу підготовки до розгляду справи про адміністративне правопорушення:

– відсутність механізму реагування на недоліки, виявлені на цьому етапі, практична неможливість їх усунути, що є перешкодою досягнення мети провадження;

– провадження органами (посадовими особами) діяльності та винесення ними рішень, що не передбачені чинним законодавством, а отже не є законними. Водночас такі рішення складають суттєву частку від загальної кількості постанов [2].

Вирішення зазначених проблем можливе шляхом внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо врегулювання винесення ухвали – рішення на етапі підготовки справи про адміністративне правопорушення до розгляду, яким вирішуються процесуальні питання. Таким чином, законодавчо відмежується процесуальне рішення та постанова, яка є результатом розгляду справи по суті.

Пропоновані зміни здатні підвищити ефективність адміністративно-деліктної системи в цілому, забезпечити умови для досягнення мети провадження у справах про адміністративне правопорушення та бути спрямованими на захист найвищої соціальної цінності держави – людини, її життя і здоров'я, честі та гідності, недоторканності і безпеки.

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/80731-10>

2. Романенко І.В., Прогонюк М.С. Неврегульованість етапу підготовки справи про адміністративне правопорушення: основні проблеми та їх наслідки // Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету : [збірник]. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – Вип. 32. – С. 19–23.